

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2024, NUMMER 86

Datum	28 mei 2024
Van	College B&W
Behandeld door	H. Folkertsma
Doorkiesnummer	14 030
E-mailadres	h.folkertsma@utrecht.nl
Kenmerk	12421995
Beleidsveld	Financiën

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2024 nummer 86 van Ralph Peters (D66) en Maarten Koning (D66) van 29 april 2024 over Europa in Utrecht. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Hoeveel financiële middelen en subsidies heeft Utrecht de afgelopen vijf jaar ontvangen vanuit de Europese Unie?

Antwoord 1

Er zijn drie hoofdvormen waarin Utrecht Europese middelen ontvangt. Als centrumgemeente voor de Arbeidsmarktregio kunnen wij middelen aanvragen uit het Europees Sociaal Fonds. In de afgelopen jaren gaat dat om een bedrag van 9,96 miljoen euro (t.b.v. de hele arbeidsmarktregio). Daarnaast ontvangen we middelen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling die rechtstreeks in de stad Utrecht landen. Voor de huidige periode (lopend van 2021-2027) ontvangen we 12,95 miljoen euro aan middelen die ingezet kunnen worden in de stad.¹ Tenslotte kunnen op projectbasis middelen worden aangevraagd in een groot aantal Europese fondsen door de organisatie zelf. In de periode 2019-2023 hebben we hiermee 19,84 miljoen euro ontvangen vanuit Europa. In totaal heeft de stad Utrecht daarmee in de periode 2019-2023 42,75 miljoen euro aan Europese middelen ontvangen, gemiddeld dus ruim 8 miljoen euro per jaar.

Subsidies worden bij aanvraag verleend, maar pas definitief toegekend na vaststelling van de laatste verantwoordingsrapportage. Een deel van de bovenstaande bedragen is al vastgesteld, een deel is verleend maar nog niet definitief toegekend.

¹ Aanvullend stelt het Rijk cofinanciering beschikbaar. Voor de hele provincie Utrecht is dat 1,8 miljoen Euro, waarvan een aanzienlijk deel in de gemeente Utrecht zal landen.

Vraag 2

Welke directe voordelen heeft onze gemeente ervaren door deze Europese middelen?

Antwoord 2

Met de Europese middelen worden verschillende directe voordelen bereikt. De middelen uit het Europees Sociaal Fonds dragen bij aan het arbeidsmarktbeleid van de gemeente Utrecht en de toeleiding van mensen naar de arbeidsmarkt en dragen daarmee ook bij aan bestaanszekerheid. De middelen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling richten zich op de transitie naar een volledig circulaire en klimaatneutrale stad. Daarmee dragen ze bij aan de economische transitie van de stad Utrecht. De subsidies die voor projecten worden aangevraagd beslaan een breed palet aan inhoudelijke onderwerpen. Met deze middelen worden onze gemeentelijke ambities ondersteund. Dit gaat bijvoorbeeld om projecten op het gebied van energie, klimaat en groen, mobiliteit en circulariteit. Maar ook integratie, gezondheid, cultuur en arbeidsmarkt zijn onderwerpen waarop Europese middelen zijn verleend.

Met de Europese middelen ondersteunen we innovatieve initiatieven in de stad gericht op de brede maatschappelijke transitie die gaande zijn. In veel gevallen zijn ook andere organisaties zoals kennisinstellingen en bedrijven betrokken bij dergelijke projecten en ontvangen zij ook Europese middelen voor hun werkzaamheden. Hiermee ondersteunen de Europese middelen de samenwerking in de stad om vraagstukken aan te pakken.

Vraag 3

Kunt u concrete voorbeelden geven van specifieke projecten in Utrecht die gefinancierd zijn met Europese subsidies?

Antwoord 3

Op dit moment wordt er een groot aantal projecten uitgevoerd die (mede) gefinancierd zijn vanuit Europa. Op de webpagina [Europese subsidies \(EU-subsidies\) | gemeente Utrecht](#) staat een overzicht van de belangrijkste projecten. Naast een korte beschrijving van de projecten zijn hierin ook links opgenomen naar de webpagina's van de projecten waar meer informatie over de projecten is te vinden. Op het gebied van duurzame energie en mobiliteit gaat bijvoorbeeld over projecten als IRIS en ARV. Op het gebied van gezondheid en groen zijn er bijvoorbeeld projecten als Urban Releaf, Cultivate. Ook zijn er projecten die zich focussen op het stimuleren van de circulaire economie (FCRBE, Preuse) of over de opvang en integratie van statushouders (U-match, Vesta, WELDI). Met de uitvoering van het Kansen voor West programma ondersteunen we organisaties bij het ontwikkelen van vernieuwende aanpakken.

Vraag 4

Welke belangrijke projecten in onze gemeente hadden zonder Europese financiering niet gerealiseerd kunnen worden?

Antwoord 4

Met de Europese middelen kunnen we vaak onze maatregelen met een hogere kwaliteit realiseren of grootschaliger maken. Wij en de betrokken organisaties of bedrijfsleven moeten in veel gevallen wel zelf ook middelen inzetten om de subsidies te kunnen gebruiken. Daarom wordt aangesloten bij dingen waar wijzelf of de betrokken organisaties ook geld voor beschikbaar hebben. In het algemeen kan worden gesteld dat we de projecten zonder de Europese middelen niet in dezelfde omvang hadden kunnen realiseren, en soms ook helemaal niet hadden kunnen realiseren. Een goed voorbeeld daarvan is Plan Einstein, maar ditzelfde geldt ook voor de bijvoorbeeld de projecten IRIS, ARV, U-match en Vesta. Meer informatie over deze projecten vindt u op de webpagina [Europese subsidies \(EU-subsidies\) | gemeente Utrecht](#) (zie antwoord vraag 3). Projecten van organisaties in de stad die een bijdrage krijgen uit het Kansen voor West programma (EFRO) zouden waarschijnlijk niet gerealiseerd kunnen worden zonder Europese middelen.

Vraag 5

Zijn er toekomstige projecten in Utrecht die afhankelijk zijn van Europese subsidies?

Antwoord 5

Met de Europese middelen kunnen we vaak projecten omvangrijker en beter uitvoeren. Op voorhand valt niet te zeggen of er projecten zijn die in het geheel niet doorgaan zonder Europese subsidies. We houden voortdurend de mogelijkheden voor Europese subsidies in de gaten en de kansen die zich voordoen ter ondersteuning van onze plannen te benutten. Hiervoor moeten dan aanvragen worden ingediend. Wanneer die aanvragen niet worden goedgekeurd zal bezien moeten worden of de projecten in andere vorm toch doorgang kunnen vinden, of dat er andere mogelijke subsidieprogramma's zijn waarop ingediend kan worden.

Vraag 6

Hoe verhoudt de hoeveelheid ontvangen subsidies zich tot de financiële bijdragen die Utrecht levert aan de Europese Unie?

Antwoord 6

We leveren geen financiële bijdrage aan de EU. Daarmee zijn de ontvangen subsidies vanuit de EU (zie antwoord vraag 1) in verhouding groter dan de financiële bijdragen aan de EU (geen).

Vraag 7

Kunt u voorbeelden geven van hoe Europese subsidies hebben bijgedragen aan de werkgelegenheid en economische groei in Utrecht?

Antwoord 7

Hieronder staan enkele voorbeelden van hoe Europese subsidies hebben bijgedragen aan de werkgelegenheid en economische groei in Utrecht:

- Publieke en/of private bijdragen: Dankzij de vereiste cofinanciering worden bedrijven financieel betrokken bij innovatieve projecten in de regio Utrecht. Door deze financiële toezegging dragen bedrijven direct bij aan vooruitstrevende initiatieven die de economische groei en werkgelegenheid stimuleren.*
- Verhoging van de werkgelegenheid: Europese projecten in Utrecht richten zich niet alleen op innovatie, maar ook op het creëren van banen. Bijvoorbeeld: door zich te richten op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, dragen deze projecten bij aan een inclusieve economie waarin iedereen de kans krijgt om deel te nemen aan de arbeidsmarkt.*
- Stimulering van innovatie en groei van bedrijven: Europese subsidies dragen bij aan de ontwikkeling van innovatieve producten en diensten, zoals te zien is bij bedrijven als Vitestro en Bikeflip in Utrecht. Deze steun vergroot niet alleen de groei van individuele bedrijven, maar stimuleert ook de ontwikkeling van een hele sector, zoals de circulaire economie.*
- Ondersteuning van samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid: Europese projecten spelen een cruciale rol in het bevorderen van samenwerking tussen verschillende belanghebbenden, zoals te zien is bij de stichting U-tech community, gericht op ICT-bedrijven in Utrecht. Door deze samenwerking wordt niet alleen de innovatie gestimuleerd, maar ook de groei van de economie als geheel.*

Vraag 8

Hoe dragen de vanuit de EU gefinancierde projecten bij aan het behalen van de duurzaamheidsdoelstellingen van Utrecht?

Antwoord 8

Kijkend naar de thema's uit het recent verschenen [Duurzaamheidsverslag 2023](#) werken we in zeker tien door de EU gefinancierde projecten aan onze Duurzaamheidsdoelstellingen. Voorbeelden van een aantal lopende projecten zijn:

- Circulaire economie: [Reduces](#) waarin we nieuwe business modellen ontwikkelen gericht op duurzaam circulair ondernemen en [Preuse](#) gericht op het intensiever terugwinnen van bouwmaterialen
- Groen en klimaatadaptatie: [Urban-Releaf](#) gericht op het betrekken van bewoners om meer klimaatvriendelijke keuzes te maken in hun groen-arme buurt.
- Emissieloos vervoer: [codezero](#) waarin we duurzame en CO2-neutrale last-mile bezorgdiensten ontwikkelen
- Energietransitie: projecten gericht op een sociaal renoveren aanpak, energie coaching en het verbinden van onderwijs aan de lokale arbeidsmarkt ([ARV](#)) en onderzoek naar het potentieel van grootschalige inzet van elektrische voertuigen en hernieuwbare energie in samenwerking met onder andere We Drive Solar ([Scale-V2G](#)).
- Voedsel: [Cultivate](#), waarin we ons richten op de ontwikkeling van een tool waarin beleid, business modellen en marktcondities een bijdrage moeten leveren aan een betere toegang tot gezonder, voedzamer en milieuvriendelijk voedsel in stedelijke regio. In Utrecht ligt de focus de Eetbare wijk Rijnvliet, met het voedselbos.

Vraag 9

Daarnaast vragen wij of het college bereid is om op de Dag van Europa (9 mei) de Europese vlag te hijsen en deze te laten wapperen tot en met de verkiezingsdag (6 juni), als blijk van onze verbondenheid met en de steun voor de Europese Unie?

Antwoord 9

De Europese vlag hangt standaard, alle dagen van het jaar, op het dak van het stadhuis. Vanaf de voorkant van het stadhuis bekeken hangt de Europese vlag links, de Nederlandse in het midden en de stadsvlag rechts.

Vraag 10

Tot slot willen we het college vragen of zij bereid is om bovenstaande vragen uiterlijk een aantal dagen voor de verkiezingen op 6 juni, te beantwoorden.

Antwoord 10

Bij deze ontvangt u de beantwoording conform dit verzoek.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen Europa in Utrecht

29 april 2024

Vragen:

Met de Europese verkiezingen in zicht, benadrukken wij als gemeenteraadsfractie het belang van de Europese Unie voor lokale ontwikkelingen in onze stad Utrecht. Europese subsidies spelen een cruciale rol in de ontwikkeling van onze infrastructuur, economie, en duurzaamheid. Deze financieringen zijn essentieel voor het realiseren van projecten die zonder deze middelen niet mogelijk zouden zijn. Met de verkiezingen op komst willen wij de impact van deze Europese fondsen op Utrecht onder de aandacht brengen en hebben daarom de volgende vragen:

1. Hoeveel financiële middelen en subsidies heeft Utrecht de afgelopen vijf jaar ontvangen vanuit de Europese Unie?
2. Welke directe voordelen heeft onze gemeente ervaren door deze Europese middelen?
3. Kunt u concrete voorbeelden geven van specifieke projecten in Utrecht die gefinancierd zijn met Europese subsidies?
4. Welke belangrijke projecten in onze gemeente hadden zonder Europese financiering niet gerealiseerd kunnen worden?
5. Zijn er toekomstige projecten in Utrecht die afhankelijk zijn van Europese subsidies?
6. Hoe verhoudt de hoeveelheid ontvangen subsidies zich tot de financiële bijdragen die Utrecht levert aan de Europese Unie?
7. Kunt u voorbeelden geven van hoe Europese subsidies hebben bijgedragen aan de werkgelegenheid en economische groei in Utrecht?
8. Hoe dragen de vanuit de EU gefinancierde projecten bij aan het behalen van de duurzaamheidsdoelstellingen van Utrecht?
9. Daarnaast vragen wij of het college bereid is om op de Dag van Europa (9 mei) de Europese vlag te hijsen en deze te laten wapperen tot en met de verkiezingsdag (6 juni), als blijk van onze verbondenheid met en de steun voor de Europese Unie?
10. Tot slot willen we het college vragen of zij bereid is om bovenstaande vragen uiterlijk een aantal dagen voor de verkiezingen op 6 juni, te beantwoorden.

Gesteld door:

- Ralph Peters, D66
- Maarten Koning, D66